

STORTINGET

Representantforslag 158 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, Sylvi Listhaug, Tom Staahle, Hilde Grande og Martin Virkesdal Jonsterhaug

Dokument 8:158 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, Sylvi Listhaug, Tom Staahle, Hilde Grande og Martin Virkesdal Jonsterhaug om tiltak for å dempe økte energipriser og levekostnader

Til Stortinget

Bakgrunn

Krigen i Midtøsten har ført til økt usikkerhet i energimarkedene. Konflikten i regionen påvirker de globale olje- og gassmarkedene og har allerede bidratt til kraftig økte energipriser internasjonalt. Oljeprisen har på kort tid steget rundt 50 prosent, mens gassprisen har nær doblet seg.

For Norge innebærer dette en risiko for høyere drivstoffpriser og økte strømpriser for både husholdninger og næringsliv. Slike kostnadsøkninger rammer særlig transportavhengige husholdninger, distriktene og norsk næringsliv, hvor energi utgjør en betydelig del av kostnadsgrunnlaget.

Samtidig har norske husholdninger over lengre tid opplevd økte levekostnader, blant annet gjennom høy matprisvekst. Forslagsstillerne mener derfor det er behov for målrettede tiltak som kan bidra til å redusere kostnadsbelastningen.

Tiltak som bidrar til lavere priser på nødvendighetsvarer og energi vil ikke bare styrke husholdningenes kjøpekraft, men også kunne bidra til å dempe den generelle prisveksten i økonomien. Lavere inflasjon vil igjen kunne redusere presset på rentenivået.

Statistisk sentralbyrå har blant annet vist at innføringen av såkalt Norgespris på strøm bidro til å trekke ned den målte prisveksten i oktober fra om lag 3,6 prosent til 3,1 prosent. Dette illustrerer hvordan tiltak som reduserer energikostnader, kan ha en direkte effekt på inflasjonen. Samtidig har regjeringen tidligere gitt inntrykk av at renten skulle settes ned, mens utviklingen nå peker i retning av at høy prisvekst kan bidra til fortsatt høyt eller økende rentenivå.

Forslagsstillerne mener derfor at tiltak som reduserer energipriser og levekostnader, også kan bidra til å dempe inflasjonspresset i økonomien.

En reduksjon i merverdiavgiften på matvarer vil bidra til lavere priser på nødvendighetsvarer og styrke husholdningenes kjøpekraft.

Videre vil en fjerning av veibruksavgiften på bensin og diesel bidra til å dempe utslagene i drivstoffprisene og redusere kostnadene for både husholdninger og transportintensive næringer.

Dagens strømstøtteordning er begrenset til husholdninger. Mange bedrifter, særlig små og mellomstore virksomheter, er også sårbare for kraftig økte strømpriser. Forslagsstillerne mener derfor at regjeringen bør fremme forslag til en strømstøtteordning for næringslivet ved ekstraordinært høye kraftpriser.

Videre har økte avgifter på drivstoff bidratt til høyere kostnader i bygg- og anleggsnæringen, landbruket og andre deler av næringslivet som er avhengige av anleggsdiesel. Økte kostnader i disse næringene slår i mange tilfeller direkte ut i høyere priser på varer og tjenester, blant annet gjennom høyere kostnader for bygging av boliger, infrastruktur og andre prosjekter. Forslagsstillerne mener derfor at CO₂-avgiften på farget diesel midlertidig bør fjernes for å redusere kostnadspresset i næringslivet og bidra til å dempe prisveksten i økonomien.

Forslagsstillerne vil påpeke at en nå snart står foran et nytt lønnsoppgjør. Det er viktig å forhindre at pris- og lønnsspiralen fortsetter. Det viktigste er at folks kjøpekraft opprettholdes og forbedres. Dette kan gjøres ved at staten setter ned skatter og avgifter og lar folk beholde mer av egne penger. På denne måten kan Norge styrke konkurransekraften til konkurranseutsatt næringsliv.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å halvere merverdiavgiften på matvarer.

2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne veibruksavgiften på bensin og diesel frem til 31.12.2026 og gjøre en ny vurdering av dette tiltaket i forbindelse med statsbudsjettet for 2027.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en strømstøtteordning for næringslivet ved ekstraordinært høye kraftpriser.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne CO₂-avgiften på farget diesel (anleggsdiesel) frem til 31.12.2026.

12. mars 2026

Hans Andreas Limi

Sylvi Listhaug

Tom Staahle

Hilde Grande

Martin Virkesdal Jonsterhaug